

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY ZÁKLADNÍ ŠKOLY ZÁRYBY

KREATIVNÍ DRUŽINA

OBSAH:

1. Identifikační údaje
2. Cíle vzdělávací práce ve školní družině
3. Obsah vzdělávaní ve školní družině
4. Formy vzdělávaní ve školní družině
5. Podmínky přijímání účastníků do školní družiny
6. Podmínky pro vzdělávaní účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a pro nadané účastníky
7. Podmínky materiální, personální, ekonomické, bezpečnosti práce a ochrana zdraví
8. Délka a časový plán vzdělávaní
9. Autoevaluace školní družiny
10. Průřezová témata

1. Identifikační údaje

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU KREATIVNÍ DRUŽINA

Název školy: Základní škola Záryby, příspěvková organizace

Adresa školy: Základní škola
Záryby 92
277 13 Kostelec nad Labem

Tel.č.: 326 902 585

e-mail: zszaryby@seznam.cz

Ředitel: PaedDr. Miluše Nováková

Školní družina:

Tel.č.: 720 239 250

Vedoucí vychovatelka: Markéta Drabíková

2. Cíle vzdělávací práce ve školní družině

Hlavním dlouhodobým cílem školní družiny je vytvoření pohodového podnětného prostředí přiměřeného věkové kategorii účastníků zájmového vzdělávání od 1. - 5. ročníku.

Snahou školní družiny je rozvoj účastníka, jeho učení a poznání, výchova ke zdravému životnímu stylu, posilování komunikačních dovedností, zvyšování sociálních kompetencí a osvojování společenských hodnot, dále získávaní a uplatňovaní znalostí o životním prostředí, jeho ochrana: budeme rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí.

Motivovat a učit účastníka žít ve společnosti ostatních, přiblížovat mu normy a hodnoty touto společnosti uznávané.

3. Obsah vzdělávání ve školní družině

Vzdělávací a výchovné oblasti:

Člověk a jeho svět

MÍSTO KDE ŽIJEME

Náš domov

Vypravíme si o životě naší rodiny.

Vypravíme si, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas.

Popisujeme, kreslíme, modelujeme domy, ve kterých žijeme.

Procházíme se naší obcí a ukazujeme si naše domy.

Vyrábíme si vlastní domy.

Naše škola

Procházíme školou, ukazujeme prvňákům jednotlivé třídy, kabinety atd.

Představujeme si všechny, kteří do naší školy chodí.

Zdobíme si školní družinu, chodby školy.

Vymýslíme si básničky o školní družině.

Povídáme si o tom, co se nám ve škole líbí, co bychom změnili.

Povídáme si o cestě do školy a domů, ptáme se na bezpečnost cesty.

Naše obec

Při vycházkách poznáváme naši obec.

Hledáme zajímavá místa, která malujeme.

Besedujeme se starostou obce.

Hrajeme si na reportéry.

Na vycházkách po obci zkoušíme náš postřeh.

Čteme si, posloucháme pověsti o naší obci, povídáme si o historii obce.

Vyprávíme si o obecních slavnostech a zvyčích.

Hledáme na internetu naši obec, školu.

Služby, instituce, řemesla

Povídáme si o institucích jako je pošta, obchod, knihovna, lékárna atd.

Hrajeme si na poštovní úřad.

Hrajeme si na obchod.

Povídáme si o práci policie a o porušování zákona.

Navštívíme knihovnu.

Představíme si nejoblíbenější knihy, čteme si z nich.

Vymýslíme si krátké příběhy s ilustracemi, pracujeme ve skupinkách.

Povídáme si o různých řemeslech.

Pantomimicky řemesla předvádíme a kreslíme.

Kreslíme, čím bychom chtěli být, zdůvodňujeme proč.

Dopravní výchova

Zajímáme se o dopravní značky v našem městě, procházíme obcí, určujeme značky.

Při vycházkách sledujeme dodržování pravidel silničního provozu.

Vyrábíme si dopravní značky.

Soutěžíme ve znalostech dopravních značek .

Hrajeme si na policisty, chodce a cyklisty.

Kontrolujeme vybavení kolo-názorné ukázky.

Upevňujeme si znalosti pravidel o bezpečnosti cyklistů na silnici.

Na vycházkách zdokonalujeme chování na chodníku, na silnici, na přechodu.

Kreslíme, malujeme a modelujeme dopravní prostředky.

Hrajeme si na přepravu vlakem, autobusem, tramvají, jsme v roli cestujícího, řidiče.

LIDÉ KOLEM NÁS

Rodina

Povídáme si o rodičích, prarodičích a sourozencích.

Představujeme povolání našich rodičů pantomimou.

Povídáme si o širší rodině.

Povídáme si, co pro nás znamenají naše maminky.

Na den matek vyrábíme maminkám dárky .

Kamarádi

Vyprávíme ostatním o nejlepším kamarádovi.

Povídáme si o rozdílu mezi slovy spolužák a kamarád.

Hrajeme si na malíře a malujeme kamaráda.

Při hře poznáváme kamarády po hlase.

Poznáváme kamaráda poslepu.

Svátky, oslavy-tradice u nás ve škole

Svátek sv.Václava:

Čteme si o svatém Václavovi, besedujeme o jeho životě, prohlížíme si ho na obrázcích, malujeme ho.

Čas adventní:

Vyprávíme si o smyslu adventní doby, čteme si v knížkách o Vánocích.

Zdobíme družinu a těšíme se na mikulášskou nadílku.

Vyprávíme si o vánočních zvytcích, některé si předvádíme ve družině.

Posloucháme a zpíváme koledy, nacvičujeme pásma na vystoupení.

Vyrábíme vánoční ozdoby.

Strojíme stromeček, zdobíme okna, družinu vánočními motivy.

Vyrábíme vánoční přání.

Připravujeme tradiční vánoční výstavu a vystoupení pro rodiče.

V družině si rozdáme dárky.

Karneval:

Vyprávíme si a čteme, co jsou masopustní zvyky.

Vyrábíme si masky na karneval a doplnky k nim.

Vyzdobíme družinu.

Na karnevalu tančíme, bavíme se, soutěžíme, vyhlašujeme masky, které se nejvíce líbí.

Velikonoce:

Zdobíme třídu a okna symboly Velikonoc.
Barvíme a zdobíme kraslice.
Vypravíme si a čteme o významu Velikonoc.
Připravujeme velikonoční výstavku pro rodiče.
Zpíváme si a recitujeme si velikonoční koledu.

Den Země:

Povídáme si o tom, co by se dalo zlepšit v našem životném prostředí.
Při vycházkách pozorujeme čistotu a úpravu okolí, uklízíme okolí školy,
sbíráme odpadky v lese.
Třídíme odpad.

Čarodějnice:

Připravujeme táborák.

Den učitelů:

Ve školní knihovně pátráme, kdo byl J. A. Komenský.

Náš dětský den:

Povídáme si o významu Dne dětí.
Připravujeme soutěže a zábavné hry.
Připravíme malé občerstvení.

Jak se správně chovat

Besedujeme o „kouzelných slovech“(děkuji, prosím, promiň atd.) a jejich významu.

Hrajeme scénky s kouzelnými slovíčky a bez nich.

Povídáme si, jak by se měli chovat chlapci k dívкам, děti k dospělým, mladší ke starším.

Hrajeme si, jak správně o něco požádat, na něco se zeptat.

Hrajeme si, jak správně telefonovat.

Na vycházkách zdokonalujeme chování na chodníku, na silnici, v dopravních prostředcích.

V kině, v divadle, na koncertě, na výstavě:

Povídáme si o chování při návštěvě divadla, kina, koncertu apod.

Vybíráme vhodný oděv na kulturní představení.

Jdeme společně do divadla.

Povídáme si o našich zážitcích.

Připravujeme vlastní výstavu našich prací.

Malujeme hudební nástroje.

Posloucháme hudební ukázky, moderní i vážné hudby.

Chování v jídelně či v restauraci:

Cvičíme se ve správném stolování.

Zásady správného stolování procvičujeme ve školní jídelně.

Soutěžíme ve správném stolování a v chování u stolu.

Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky.

Základy mediální výchovy

Povídáme si o pořadech v televizi, rádiu.
Předvádíme různé scénky z filmů, z pohádek.
Hrajeme si na moderátory.

Svět pohádek

Čteme si různé pohádky naše i cizí, malujeme k nim ilustrace.
Posloucháme pohádky na CD.
Pantomimicky předvádíme pohádkové postavy.

Cestujeme

Ohlížíme se za prázdninami. Přinášíme fotky a pohlednice z míst, která jsme navštívili a povídáme si o nich, dáváme tipy na výlet ostatním.
Cestujeme prstem po mapě, po globusu, navštěvujeme místa, kde jsme již byli i místa, kam bychom se chtěli podívat.
Naše hrady a zámky-Vyprávíme si o hradech a zámcích.

LIDÉ A ČAS

Náš denní režim

Plánujeme správný režim jednoho běžného dne.

Říkáme si o zásadách pravidelného denního režimu, rozlišujeme povinnosti a zábavu.

Besedujeme o možnostech správného využívání času.

Povídáme si, kdy čas využíváme špatně.

Kreslíme, co nás nejvíce baví, co nás baví méně, čemu věnujeme nejvíce času, co musíme dělat každodenně.

Plánujeme náš odpočinek po příchodu ze školy.

Vyprávíme si o tom, jak jsem trávil víkend.

Hrajeme didaktické hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost.

Využíváme počítač pro získávání mnoha informací.

Besedujeme o tom, které předměty máme nejradší a proč.

Měření času

V encyklopedii vyhledáváme měření času v minulosti.

Kreslíme různá měřidla času.

Besedujeme nad rozdíly časových pásem.

Vyrábíme si vlastní hodiny.

Vyprávíme si o tom, co znamená přijít včas/pozdě.

Jak se mění lidé, věci, budovy, obec

Besedujeme o tom, co se může člověk v jednotlivých věkových období naučit.

Vyprávíme si zajímavé příhody z našeho raného dětství.

Prohlížíme si staré školní fotografie.

Besedujeme s nejstarším učitelem školy o škole v minulosti.

Na vycházkách sledujeme rozdíly mezi novostavbami a starými domy.

Tvoříme domy.

Besedujeme o tom, jak se žilo dříve.

Kreslíme moderní spotřebiče.

Prohlížíme si staré časopisy.

Čteme české pohádky, říkadla, básničky.

Pátráme, jak se žilo na hradech a zámcích.

ROZMANITOSTI PŘÍRODY

Příroda okolo nás

Chodíme na vycházky do přírody, pozorujeme přírodu, rostliny, živočichy.

Při vycházkách do lesa a okolí si opakujeme chování v lese.

Posloucháme zvuky lesa.

Chodíme na vycházky k rybníku.

V lese

Poznáváme stromy listnaté i jehličnaté.
Soutěžíme v poznávání stromů.
Sbíráme různé plody a přírodniny.
Poznáváme plody stromů podle hmatu.
Na vycházkách v lese poznáváme houby.
Houby kreslíme.
Pozorujeme a poznáváme živočichy v lese.
Vyhledáváme zajímavosti v encyklopediích.
Čteme pohádky, příběhy o zvířatech
Dramatizujeme jednoduché pohádky se zvířecími hrdinami.
Vyrábíme zvířátka.
Pozorujeme život na stromech, poznáváme ptáky.
Vyhledáváme je v encyklopedii.
Pozorujeme mraveniště a jiné brouky.
Sbíráme zajímavé kamínky.
Besedujeme o tom, jak člověk škodí lesu.
Vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě.

Naše domácí zvířátka

Vyprávíme si o domácích zvířatech, při vycházkách některá navštěvujeme.
Kreslíme naše domácí mazlíčky, vyprávíme si o nich zajímavé historky.
Napodobujeme hlasy zvířat.

Zvířata v ZOO

Vyhledáváme zajímavosti o zvířatech v encyklopediích.
Listujeme v knihách s pravěkými zvířaty.

Pokojové květiny ve družině

Ve družině pečujeme o pokojové květiny.

Známe názvy některých květin.

Malujeme vybranou květinu.

Květiny venku

Staráme se o záhonky.

Používáme správné nářadí, poučíme se o bezpečnosti při práci s nářadím.

Na vycházkách poznáváme rostliny.

Sbíráme rostliny.

Počasí

Sledujeme předpověď počasí v TV, porovnáváme, jestli se vyplnila.

Každý den si zaznamenáváme počasí.

Vyhledáváme pranostiky.

Roční období

Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě během roku a malujeme je.

Čteme si o přírodě a jejích proměnách, o životě zvířat v různém ročním období.

Zpíváme písničky, říkáme si básničky, hádanky o přírodě.

Vyrábíme koláže charakterizující jednotlivá roční období.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Pečujeme o své zdraví

Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu.

Kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou).

Říkáme si hygienické zásady při kašli, kýchání, stolování atd., snažíme se je dodržovat.

Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu.

Sestavujeme zdravý jídelniček.

Říkáme si o dodržování pitného a stravovacího režimu.

Kreslíme ovoce a zeleninu.

Poznáváme ovoce a zeleninu.

Besedujeme o vitamínech.

Mladý zdravotník

Čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům.

Vyprávíme si své zkušenosti z pobytu v nemocnici nebo u lékaře, čteme si o dětských nemocech a jejich léčení, zajímáme se o prevenci.

Hrajeme si na lékaře a pacienty.

Učíme se ošetřovat jednoduchá zranění.

Učíme se zásadám první pomoci.

Učíme se telefonovat- oznámíme úraz, přivoláme pomoc.

Kontrolujeme vybavení lékárničky.

Přenášíme zraněného, poskytujeme první pomoc.

Poznáváme své tělo

Sledujeme lidské tělo v encyklopedii.
Na nakreslenou postavu zakreslujeme důležité orgány.
Měříme se a vážíme, tyto údaje zapisujeme.
Cvičíme si jazyk- říkáme jazykolamy.
Čteme správnou artikulací z časopisu.
Povídáme si o péči o náš chrup.

Sportujeme, hýbeme se každý den

Chodíme na školní záhradu, na školní hřiště, na vycházky, do sokola.
Procvičujeme své tělo, cvičíme uvolňovací cviky, relaxujeme při hudbě.
Seznamujeme se s různými sporty, kreslíme různé sporty a sportovce.
Předvádíme sporty pantomimou.
Venku hrajeme různé pohybové hry.
Závodíme ve družstvech.
Učíme se hrát fair-play.
Při vycházkách překonáváme přírodní překážky.
Přetahujeme se lanem.
Skáčeme přes švihadlo.
Seznamujeme se s pravidly míčových her.

4. Formy vzdělávaní ve školní družině

- pravidelné:** týdenní skladba zaměstnání
- průběžné:** co děláme průběžně během celého školního roku
- příležitostné:** významnější akce celé ŠD- výlety, besídky, výtvarné a sportovní akce
- zájmové:** kroužky
- nabídka spontánních činností:** činnosti venku, činnosti v rámci družiny

- individuální:** práce s talentovanými účastníky v zájmových útvarech
- odpočinkové:** klidová činnost
- příprava na vyučování:** tematické vycházky, didaktické hry, vypracování domácích úkolu

Základem veškerých činností ŠD je hra založená na vytváření zážitků účastníků. Činnosti ŠD respektují základní pedagogické požadavky volného času, kterými je dobrovolnost, zajímavost a snaha o podpoření aktivity účastníků.

5. Podmínky přijímaní účastníků zájmového vzdělání

Školní družina je určena účastníkům 1. stupně. Do ŠD jsou přijímáni účastníci na základě řádně zákonným zástupcem vyplněné a odevzdané přihlášky- zápisního lístku. Přihláška je platným dokumentem školského zařízení. Do ŠD je účastník přihlášen vždy, jen na jeden školní rok.

6. Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a pro nadané účastníky

Podněcujeme a motivujeme talentované účastníky. Pro rozvoj talentovaných a nadaných jedinců nabízí školní družina další aktivity v různých kroužcích a mají individuální přístup.

7. Podmínky materiální, personální, ekonomické, bezpečnosti práce a ochrana zdraví

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY:

ŠD se nachází v budově základní školy. ŠD tvoří dvě místnosti, vybaveny standardním vybavením. Jedna místnost je vybavena: nový nábytek, knihovna, různé pomůcky, židličky, stolky, CD přehrávač, učebna s počítačem.

Druhá místnost je vybavena: koberec k relaxaci, skřínky s hrami, počítač, projektor, interaktivní tabule.

Pro pobyt venku využívá ŠD hřiště v areálu školy, pro vycházky blízké okolí školy. Pro sportovní hry je využívána sokolovna.

Stravování účastníků probíhá v jídelně, v budově Mateřské školy.

Předpokládaný vývoj:doplňovat a obměňovat nábytek i vybavení tak, aby prostředí a vybavení přitahovalo účastníky svou atraktivností. Na výzdobě se podílejí účastníci.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY:

Pedagogické působení dle možnosti zajišťují kvalifikovaní vychovatelé, vedoucí vychovatelka má Střední pedagogickou školu. Její odborné zaměření je průběžně prohlubováno samostudiem a ve vzdělávacích kurzech. Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem účastníků při volno-časových činnostech, které přímo nebo nepřímo řídí, navozuje, motivuje a hodnotí.

EKONOMICKÉ PODMÍNKY:

ŠD vybírá částku 100,-/ Kč měsíc podle vyhlášky stanovené ředitelem školy.

Platby se uskutečňují do 15. dne, jednou měsíčně hotově přímo vychovatelce školní družiny.

PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ:

Vychovatelka vybírá věkově přiměřené činnosti, při kterých dbá, aby nedošlo ke zranění účastníka. Vychovatelka dbá na vhodný stravovací a pitný režim.

Musí být zabezpečené zdravé prostředí užívaných prostorů družiny podle platných norem.

Vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek.

Vychovatelka zodpovídá za účastníky mimo budovy ŠD (vycházky, výlety) a proto poučuje o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno.

ŠD používá dostupně umístněnou lékárničku první pomoci.

Vychovatelka se snaží vytvořit klidné a příznivé sociální prostředí, ochranu účastníků před násilím, šikanou a vytváření podmínek pro spoluúčast účastníků na životě školy.

8. Délka a časový plán vzdělání

Provoz ŠD ve školním roce probíhá od 6:30 do 7:30 hod., dále od 11:30 do 16:00 hod. dle zájmu rodičů. Časový plán je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, obsahuje výběr možných činností. Činnost probíhá od září do června.

Vzdělávaní dětí ve věku od 1. - 5. ročníků. ŠD má kapacitu 60 účastníků.

PROGRAM ČINNOSTI JE PLÁNOVÁN DO TÉMATICKÝCH CELKŮ:

Téma:podzimní období-září, říjen, listopad

-naše vesnice, škola, družina- seznamujeme účastníky s prostředím ŠD, školní jídelny a ZŠ; zdobíme ŠD; ujasňujeme si základní hygienické pravidla a zásady správního stolování v jídelně; hrajeme si na školní záhradě a vytváříme vztah k práci na zahradě; společné hry

-barvy podzimu- příroda v podzimu; poznání přírodních materiálů; hledáme v knihách všechno o podzimu; vyrábíme draky; povídáme si o cestě do školy a domů, o dopravních prostředcích, bezpečnosti v dopravě a dodržování pravidel silničního provozu; kreslíme ovoce a zeleninu (plody přírody)

-připravujeme se na zimu- vyrábíme z materiálu, které nám podzim nabízí; povídáme si o adventním čase a připravujeme se na advent; nabité vědomosti procvičujeme a rozšiřujeme formou her

Klíčové kompetence:

Kompetence komunikativní- vyjadřuje pocity, umí komunikovat, zpracovává a reprodukuje jednoduché texty, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, účastní se diskuzí, nebojí se vyjádřit svůj názor

Kompetence sociální a personální- využívá zkušenosti jiných lidí, přijímá hodnocení svých výsledků, pečeje o své zdraví, uznává autoritu, umí pracovat v kolektivu

Kompetence pracovní- připravuje se na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovedností

Kompetence k učení- poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánovaní, řízení a organizovaní vlastního učení, vyhledává potřebné informace, stanovuje si cíle a priority

Téma:zimní období-prosinec, leden, únor

-Vánoce- vyprávíme a povídáme si o vánočních zvykách; vyrábíme

vánočné dekorace a dárky; nacvičujeme vánoční koledy; zdobíme interiéry ŠD

-čaravná zima- pozorujeme při vycházkách stopy zvířat; krmíme přezimující ptactvo; vyprávíme si o zimním spánku zvířat; hry na sněhu (stavby sněhuláka, hod koulí,...); malujeme zimní tématiky; pololetní vyhodnocení účastníků (sebe-hodnocení)

-veselice- děláme masky na karneval; uvědomujeme si rozdílnost

lidí a dětí ve světě, povídáme si o vzájemné toleranci, rasizmu; vyrábíme „Valentýnky“

Klíčové kompetence:

Kompetence komunikativní- umí komunikovat, formuluje své myšlenky, aktivně se účastní diskuzí, zpracovává jednoduché texty a téma, dokáže pracovat ve skupině

Kompetence sociální a personální- přímá hodnocení svých výsledků, radu i kritiku, dále se vzdělává, peče o své fyzické i psychické zdraví, využívá zkušenosti jiných lidí, dokáže komunikovat, uznává autoritu, podporuje mezilidské vztahy a vyzná se v nich

Kompetence pracovní- připravuje se na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovedností

Kompetence k učení-poznává smysl a cíl učení, vyhledává potřebné informace, efektivně se učí a plánuje, realisticky hodnotí své výsledky

Téma: jarní období-březen, duben, květen

- přichází jaro- pozorujeme přírodu, jak se probouzí, její změny; kreslíme první jarní květiny; opakujeme názvy mláďátek
- velikonoce- zdobíme třídu symboly Velikonoc; vyrábíme výrobky s velikonoční tématikou; povídáme si o tradicích Velikonoc i mimo České republiky
- domov- povídáme si jak trávíme čas s rodiči o víkendu; povídáme si, kde pracují naši rodiče; kreslíme portréty rodičů; vyrábíme dárky na Den matek; provádíme vycházky do okolí a přírody

Klíčové kompetence:

Kompetence komunikativní- vyjadřuje pocity, umí komunikovat, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, vyjadřuje se i vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence sociální a personální- spolupracuje, odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovuje si cíle a priority, přímá radu i kritiku, zvládá mezilidské vztahy

Kompetence pracovní-připravuje se na budoucnost v oblasti vzdělání, zručnosti a dovednosti

Kompetence k učení- podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, dále se vzdělává, umí používat pojmy kvalifikovaného charakteru při řešení konkrétních úkolů, klade si vzdělávací cíle

Téma: letní období-červen

-blíží se prázdniny- hrájeme se a soutěžíme při Dnů dětí; vyhodnocujeme celoroční úsilí chování a práce účastníku; hrájeme pohybové a míčové hry; učíme se, jak si užít prázdniny bez úrazu

Klíčové kompetence:

Kompetence komunikativní- vyjadřuje pocity, formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, zpracovává jednoduché texty, nebojí se aktivně účastnit diskuse

Kompetence sociální a personální- spolupracuje, stanovuje si cíle a priority, využívá zkušenosti jiných lidí, přijímá radu i kritiku, zvládá mezilidské vztahy

Kompetence pracovní- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly, podněcuje týmovou práci vlastními návrhy

Kompetence k učení- poznává smysl a cíl učení, dále se vzdělává, umí používat pojmy kvalifikovaného charakteru při řešení konkrétních úkolů, ke svému učení využívá různé informační zdroje, včetně zkušenosti svých a jiných lidí, experimentuje

9. Autoevaluace školní družiny

Autoevaluace je soubor pravidelně se opakujících činností- pozorování, dotazování, monitorování, testování, hospitační činnosti a analýzy stavu před, během a po určitém stanoveném období.

Obsah hodnocení:

Hodnocení účastníků vzdělávání ve ŠD:

Hodnocení probíhá průběžně, v závěru jednotlivých činností, při uzavření školního roku

Způsoby hodnocení:

slovní hodnocení

písemné hodnocení

Slovní hodnocení

Písemné hodnocení

hodnocení pedagogem - při ukončení činnosti (např. pochvala do notýsku)

hodnocení účastníkem – hodnocení činnosti

Zásady hodnocení

adresné

všestranné

zaměřené na široké spektrum projevu žáka v oblasti poznávací, činnostní a hodnotové.

Kritéria hodnocení účastníka

1. Míra a kvalita ovládnutí osvojených poznatků, dovedností při dané činnosti
2. Ovládání základních komunikačních prostředků
3. Využívání získaných vědomostí a dovedností
4. Projevy samostatného myšlení a tvořivosti
5. Ovládání postupů a způsobů řešení a samostatné práce
6. Porozumění a utváření názorů, postojů a činů
7. Projevy a vlastnosti účastníka

Autoevaluace práce ŠD

Kritéria kvality podmínek

materiální podmínky

personální podmínky

ekonomické podmínky

podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Materiální podmínky:

- prostory školní družiny vyhovují hygienickým normám jak rozlohou, tak vybavením
- účastníci mají k dispozici dostatek didaktického materiálu, her a hraček
- účastníci školní družiny mají k dispozici dostatek pomůcek a materiálu k rozvíjení tvořivosti

Personální podmínky:

- výchovně vzdělávací práce ve školní družině je zabezpečena plně kvalifikovanou pedagogickou pracovnicí
- vychovatelka v školní družině se nadále vzdělává v oblasti zájmového vzdělání jednak institucionálním vzděláváním (kurzy), jednak formou samostudia

Ekonomické podmínky:

- finanční prostředky zajišťují nákup dostatku pomůcek a materiálu pro výchovně vzdělávací práci školní družiny a zcela pokrývají potřeby na provoz školní družiny

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- prostředí školní družiny včetně chodby je bezpečné a nepředstavuje pro účastníky žádná bezpečnostní rizika
- účastníci jsou pravidelně poučováni o zásadách bezpečného chování ve školní družině je příznivé sociální klima, atmosféra pohody a bezpečí
- výchovně vzdělávací činnost obsahuje činnosti seznamující žáky s ochranou proti násilí a šikaně

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- organizace školní družina umožňuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- prostředí školní družiny umožňuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- nadaní žáci jsou rozvíjení a je jim poskytován dostatek podnětů k rozvíjení jejich nadání

Organizace, metody a formy výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině

- spontánní i řízené činnosti respektují individuální a věkové zvláštnosti účastníků školní družiny
- vymezený čas je naplněn účelně, činnosti se střídají v souladu s psychohygienickými požadavky a požadavky pedagogiky volného času
- účelně jsou využívaný didaktické pomůcky metody a formy práce odpovídají individuálním a věkovým zvláštnostem účastníku školní družiny

Motivace a hodnocení

- každá činnost je motivovaná na jejím začátku, případně i v průběhu
- hodnocení je průběžné, každá činnost je na jejím konci zhodnocena, je využíváno vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků
- při hodnocení jsou zohledňovány individuální dispozice účastníka, je oceňována snaha, pokrok a kreativita

Interakce a komunikace

- jsou vytvořena pravidla chování a vzájemné komunikaci ve školní družině
- tato pravidla jsou účastníky respektována
- pedagogický pracovník aktivně rozvíjí komunikační dovednosti účastníků
- pedagogicky pracovník je příkladem verbální i neverbální komunikace
- účastníci mají prostor k vyjádření svého názoru
- účastníci jsou podporováni ve vzájemné spolupráci

Nástroje autoevaluace:

- rozbor dokumentace ŠD
- pozorování
- dotazování, dotazníky pro rodiče
- rozhovory s žáky, s rodiče a učiteli
- účast žáků v soutěžích
- rozbor vlastní činnosti
- hospitace

Časové rozvržení autoevaluačních činností

- sebehodnocení práce vychovatelky a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek školního roku)
- dotazníky na klima ŠD (minimálně 1x za 2 roky)
- rozhovory s učiteli a žáky (průběžně)

10. Průlezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.
Cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.
Vnímání druhých a sebe jako zdroj informací.
Zdravé a vyrovnané sebepojetí.
Vztah k druhým lidem.
Cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času.
Positivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému.
Zvládaní stresové situace.
Hledání pomoci při obtížích.
Cvičení pro rozvoj nápadů, originality, citlivosti, tvořivosti, schopnosti věci vidět jinak.
Vzájemné se poznávání ve skupině.
Pozornost vůči odlišnostem.
Pohled na svět očima druhého.
Respektování, podpora a pomoc druhým.
Cvičení aktivního naslouchání, vedení dialogu.
Dovednost odstoupit od vlastného nápadu.
Jasná a respektující komunikace, podřízení se.
Rozbor vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování.

Výchova demokratického občana

Aktivní postoj v obhajování lidských práv a slobod.

Pochopení významu řád, pravidel.

Rozhodnutí celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich výsledků.

Komunikativní, dialogické a prezenční schopnosti a dovednosti.

Prohlubovaní empatii, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Vychovaní k úctě a zákonu.

Disciplinovanost a sebekritika.

Sebeúcta, samostatnost a angažovanost.

Přispívání k utváření hodnot.

Ohleduplnost a ochota pomáhat zejména slabším.

Respektování kulturních, etnických a jiných odlišnosti.

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Integrování základních vědomostí potřebných pro porozumění sociálních a kulturních odlišností mezi národy.

Pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie.

Překonávání stereotypů a předsudků.

Pozitivní postoj k jinakosti a kulturní rozmanitosti.

Pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám.

Multikulturní výchova

Komunikování ve skupině, uplatňování svých práv a respektování práva druhých, chápání a tolerování odlišných zájmu, názoru a schopnosti druhých.

Možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání.

Postoj tolerance a respektu k odlišným etnikům.

Vlastní identita, být sám sebou.

Vlastní odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktů.

Já jako občan, který se spolupodílí na utváření vztahu společnosti.

Environmentální výchova

Vztah člověka a prostředí a důsledky lidských činností na prostředí.

Znalosti, dovednosti a návyky nezbytné pro každodenní jednání občana vůči prostředí.

Spolupracování v péči o životní prostředí.

Hodnocení objektivních a závažných informací týkajících se ekologických problémů.

Vztah k ochraně přírody a přírodních zdrojů.

Podněcování aktivity, tvořivosti, tolerance, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí.

Utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí.

Angažování v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí.

Vnímání a citlivý přístup k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Mediální výchova

Využívání médií jako zdroj informací.

Role médií v každodenním životě v regionu.

Veřejné vystupování.

Vlastní schopnosti v týmové práci.

Přizpůsobování vlastní činnosti potřebám cílům týmu.

Svobodné vyjadřování vlastních postojů a odpovědnosti za způsob prezentování.

Ředitel školy: PaedDr. Miluše Nováková

Autor vzdělávacího programu školní družiny: Květoslava Linhartová, Miroslava Jasenská

Platnost od 1. 9. 2007